

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 48 ฉบับที่ 53 : 12 มกราคม 2561

Volume 48 Number 53 : January 12, 2018

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

ข่าวระบ ใน/ต่างประเทศ

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ (Outbreak Verification Summary)

อมรา ทองหงษ์, วิชาญภรณ์ วงษ์บำพร, ฉันทชนก อินทร์ศรี, กวินนา เกิดสูง, รัชชญาภัช สำเภา, อรยา เหล็กทั้ง, มณฑาทิพย์ ศรีวรรณ, นียดา ยศวัฒน์, นิภาพรณ สฤกษ์อิทธิภักษ์

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 53 ระหว่างวันที่ 31 ธันวาคม 2560-6 มกราคม 2561 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดชลบุรี พบผู้เสียชีวิตเพศชาย อายุ 29 ปี เดินทางมาจากจังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2560 เพื่อรับจ้างตัดอ้อย ที่อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี เริ่มป่วย วันที่ 26 ธันวาคม 2560 ด้วยอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย กลืนลำบาก เข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลบ่อทอง จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2560 ครั้งแรกเวลา 01.38 น. ด้วยอาการหายใจไม่สะดวก แน่นท้อง ได้รับยาตามอาการกลับไป อาการไม่ดีขึ้น กลับมาครั้งที่ 2 เวลา 08.55 น. พยาบาลใช้กระดาษพัดมีอาการสะดุ้ง ผู้ป่วยให้ประวัติเคยถูกสุนัขกัด จึงรับไว้ในห้องแยกโรค ต่อมา มีอาการกระสับกระส่าย โวยวาย เดินวนไปวนมา กลัวน้ำ กลัวม กลืนน้ำลำบาก น้ำลายไหลตลอด แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคพิษสุนัขบ้า วันที่ 29 ธันวาคม 2560 ได้รับ PCEC 1 dose, ERIG 1,000 ยูนิต

วันที่ 30 ธันวาคม 2560 ส่งต่อ โรงพยาบาลศูนย์ชลบุรี เสียชีวิต เวลา 21.50 น. ผลการตรวจเนื้อสมองด้วยวิธี IFA ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า

จากการสอบสวนโรคพบผู้เสียชีวิตมีภูมิลำเนาอยู่ที่หมู่ 7 ตำบลห้วยหินลาด อำเภอสวรรคภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นเจ้าของลูกสุนัขเพศผู้สีดำ 2 ตัว อายุ 1 เดือนครึ่ง น้ำหนักประมาณ 5 กก. ขอมมาจากเพื่อนที่หมู่ 6 ตำบลหนองพันชัน นำมาเลี้ยงตั้งแต่ต้นเดือนพฤศจิกายน ประมาณวันที่ 12-15 พฤศจิกายน 2560 ผู้เสียชีวิตไปห้ามสุนัขที่กัดกัน แล้วถูกสุนัข A กัดเป็นแผลที่เท้า จึงเหวี่ยงออกไปทำให้สุนัขสลบ จึงช่วยชีวิตสุนัขโดยป้อนหัวใจและเป่าปาก ต่อมาวันที่ 16 พฤศจิกายน 2560 สุนัข A ตาย ผู้เสียชีวิตทำการฝังโดยไม่ป้องกันตัว ไม่ได้ล้างแผลหรือไปรับการรักษาใด ๆ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2560 สุนัข B มีอาการไข้ ซึม คอบิด แข็ง ไม่กินอาหาร พาไปรักษาที่คลินิกเอกชน สัตวแพทย์สงสัยโรคหัดสุนัข

◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 53 ระหว่างวันที่ 31 ธันวาคม 2560-6 มกราคม 2561	833
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 53 ระหว่างวันที่ 31 ธันวาคม 2560-6 มกราคม 2561	837
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือนธันวาคม 2560	842
◆ ดัชนีรายงานการเฝ้าระวังระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ ปีที่ 48 ฉบับที่ 25-53	845

สุนัขตายในวันที่ 23 พฤศจิกายน 2560 ผู้เสียชีวิตทำการฝังโดยไม่ป้องกันตัวเช่นกัน

ทีม SRRT อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ร่วมกับปศุสัตว์ ค้นหาผู้สัมผัสรายอื่น พบผู้มีโอกาสเสี่ยงในชุมชน 14 คน ได้ตรวจร่างกายและให้วัคซีน ปศุสัตว์กำหนดเขตพื้นที่เสี่ยงรัศมี 1 กิโลเมตร เพื่อฉีดวัคซีนให้กับสุนัขและแมวครอบคลุม 100% และรัศมี 5 กิโลเมตร ครอบคลุม 80% ทีม SRRT บ่อทอง จังหวัดชลบุรี ฉีดวัคซีนแก่ผู้สัมผัสรวมงาน 20 คน ซึ่งกินอาหารและน้ำร่วมกัน

1.2 อาหารเป็นพิษจากเชื้อไวรัสโรตา จังหวัดปทุมธานี พบผู้ป่วยอาหารเป็นพิษจากเชื้อไวรัสโรตา 8 ราย ในงานเลี้ยงปีใหม่ 4 ครอบครัวทั้งหมดจำนวน 13 คน รับประทานอาหารมื้อเย็นวันที่ 1 มกราคม 2561 เวลา 17.00-19.00 น. มีอาการ 8 ราย เป็นชาย 3 ราย หญิง 5 ราย อายุระหว่าง 24-64 ปี จากผู้ป่วยทั้งหมดมี

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาตล
นายแพทย์ธวัช ฉายนโยโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
องอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : แพทย์หญิงพจมาน ศิริอารยากรณ

บรรณาธิการประจำฉบับ : ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

กองบรรณาธิการ

ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ สิริลักษณ์ รังเมืองต์ สุวดี ตีวงษ์

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สุขุมภูวจินันท์ ศศิธันว์ มาเอเดียน

พัชรี ศรีหมอก สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์

ฝ่ายจัดส่ง : พริยา คล้ายพ้อแดง สวัสดิ์ สว่างชม

ฝ่ายศิลป์ : ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ พริยา คล้ายพ้อแดง

ผู้ป่วยมีอาการรุนแรง 2 ราย ทั้งสองรายเริ่มป่วยวันที่ 2 มกราคม 2561 เวลา 10.00 และ 11.00 น. มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายเหลว วันที่ 3 มกราคม 2561 ผู้ป่วยรายแรกเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล เอกชน เริ่มมีไข้ อ่อนเพลีย และขอไปรักษาต่อที่โรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ ผลการตรวจอุจจาระด้วยวิธี PCR พบ Group A Rotavirus และ Norovirus รายที่สองเข้ารับการรักษาโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2561 ผลการตรวจอุจจาระพบ เม็ดเลือดขาว 3-5 เซลล์ แพทย์จำหน่ายกลับบ้านเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2561 ที่เหลือ 6 ราย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ธรรมศาสตร์ 2 ราย ผลการตรวจอุจจาระพบสารพันธุกรรมเชื้อไวรัสโรตาทั้ง 2 ราย ทีมสอบสวนโรคเก็บตัวอย่างหมูปูด หนึ่งหมูนมสด และน้ำแข็งส่งตรวจ ขณะนี้อยู่ระหว่างรอผล

ระหว่างวันที่ 4-5 มกราคม 2561 สำนักระบาดวิทยา ร่วมกับทีม SRRT ปทุมธานี สอบสวนโรค พบว่ามีรายงานผู้ป่วย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งด้วยโรคอุจจาระร่วง 32 ราย มีอาการตั้งแต่วันที่ 12 ธันวาคม 2560-3 มกราคม 2561 บันทึกข้อมูลวันที่เริ่มมีอาการ 21 ราย เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 7 ปี จำนวน 11 ราย และผู้ที่มีอายุมากกว่า 7 ปี จำนวน 10 ราย ผู้ป่วย มารับการรักษาระหว่างวันที่ 2-3 มกราคม 2561 จำนวน 5 ราย จากการซักประวัติผู้ป่วย 3 ราย พบว่าเป็นผู้ป่วยที่มาจากพื้นที่ ต่างกัน ไม่มีประวัติการรับประทานอาหารร่วมกันหรือมาจากแหล่ง เดียวกันก่อนหน้านั้น ทีมสอบสวนได้ประสานงานไปยังโรงพยาบาล ในพื้นที่ใกล้เคียง คือ โรงพยาบาลแพทย์รังสิต โรงพยาบาล ธรรมศาสตร์ โรงพยาบาลพระชาริปัญญ์ โรงพยาบาลธัญบุรี เพื่อให้ ดำเนินการสอบสวนโรคอุจจาระร่วงในผู้ป่วยที่มีอายุมากกว่า 15 ปี ขึ้นไป ตั้งแต่วันที่ 5-7 มกราคม 2561 วันที่ 6 มกราคม 2561 พบ ผู้ป่วย 11 ราย ได้เก็บตัวอย่างอุจจาระสด หรือ Rectal Swab จำนวน 8 ราย ผลการตรวจพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสชนิด Rotavirus จำนวน 7 ราย และวันที่ 7 มกราคม 2561 พบผู้ป่วย จำนวน 24 ราย ได้เก็บตัวอย่างอุจจาระสด หรือ Rectal Swab จำนวน 24 ราย ผลการตรวจพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสชนิด Rotavirus จำนวน 20 ราย Rotavirus+Norovirus 2 ราย และ Rotavirus+Adenovirus 1 ราย

ขณะนี้ทีมสอบสวนเตรียมนำตัวอย่างที่พบ Rotavirus ไป ตรวจ sequencing หาความสัมพันธ์อยู่ระหว่างรอผล สำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดปทุมธานีประสานสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ลำลูกกา และอำเภอธัญบุรี เพื่อเฝ้าระวังในพื้นที่ และประชาสัมพันธ์ รมรงค์การป้องกันอุจจาระร่วง แนะนำประชาชนเรื่องการประกอบ อาหาร รับประทานอาหารที่ปรุงสุก

3. การประเมินความเสี่ยงของโรคพิษสุนัขบ้า

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557-2560 สัตว์ติดเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้ามีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ ส่งผลให้เกิดโรคพิษสุนัขบ้าในคนสูงขึ้นด้วย (รูปที่ 1) รายสุดท้ายของปี พ.ศ. 2560 เป็นผู้ป่วยจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งจังหวัดร้อยเอ็ดมีความเสี่ยงจากการพบหัวสัตว์บวกรในปี 2558 จำนวน 2 ตัวอย่าง ปี พ.ศ. 2559 จำนวน 9 ตัวอย่าง และปี พ.ศ. 2560 จำนวน 97 ตัวอย่าง นอกจากนี้ จังหวัดใกล้เคียงเช่นสุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ก็มีผู้ป่วยเกิดขึ้นหลังจากมีจำนวนหัวสัตว์บวกรที่เพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน จากการศึกษาข้อมูลหัวสัตว์บวกรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง พบว่ามี 4 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ จังหวัดมหาสารคาม มุกดาหาร หนองคาย และกาฬสินธุ์ ที่มีโอกาสจะพบผู้ป่วยพิษสุนัขบ้าได้ในอนาคต หากไม่ได้รับการจัดการที่ดี รายละเอียดดังตารางที่ 1

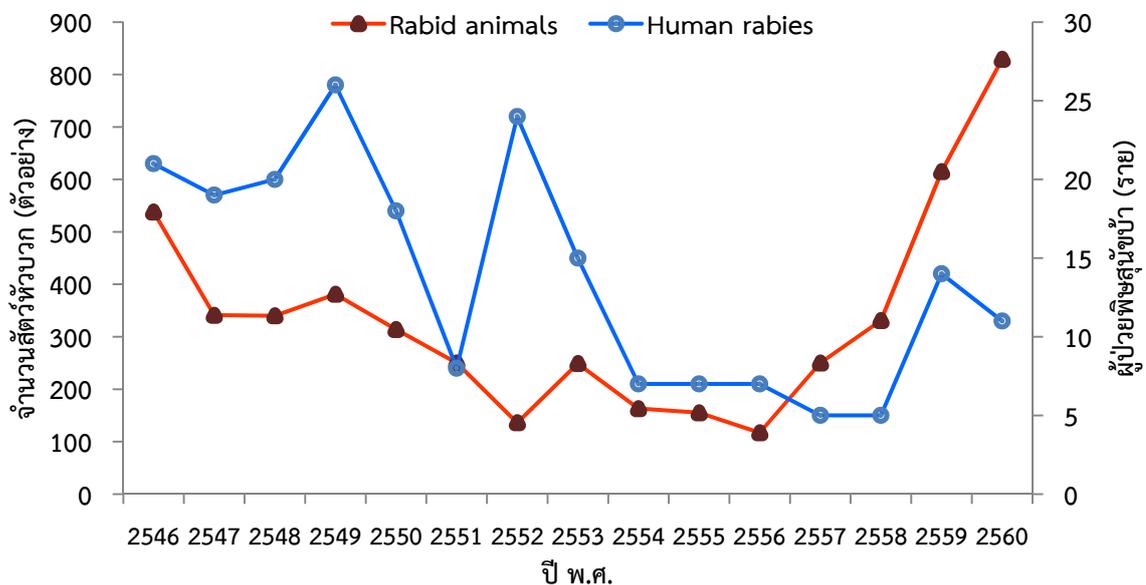
ข้อเสนอแนะ

การใช้ประโยชน์จากข้อมูลการเฝ้าระวังหัวสัตว์บวกร การคืนข้อมูลกลับให้แก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยง และการร่วมมือแก้ไขปัญหามาจากทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง น่าจะทำให้การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทยลดลง

สถานการณ์โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง

ประเทศซาอุดีอาระเบีย วันที่ 3 มกราคม 2561 กระทรวงสาธารณสุขซาอุดีอาระเบีย (MOH) รายงานผู้ป่วยยืนยันโรคเมอร์ส รายใหม่ 1 รายในเมือง Riyadh เป็นผู้ป่วยเพศชาย ชาวซาอุดีอาระเบีย อายุ 57 ปี ไม่ใช่บุคลากรทางการแพทย์ ขณะนี้อยู่ในภาวะวิกฤติ มีประวัติสัมผัสโดยตรงกับอูฐในช่วง 14 วันก่อนป่วย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2560 พบผู้ติดเชื้อ MERS-CoV จำนวน 1,762 ราย เสียชีวิต 713 ราย และข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560-3 มกราคม 2561 พบผู้ติดเชื้อ MERS-CoV จำนวน 260 ราย

ประเทศมาเลเซีย กระทรวงสาธารณสุขรายงานผู้ป่วยยืนยันโรคเมอร์สรายใหม่ 1 ราย เพศชาย อายุ 55 ปี ซึ่งเดินทางกลับจากการเดินทางแสวงบุญ (ฮัจญ์) เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2560 เริ่มมีอาการวันที่ 24 ธันวาคม 2560 ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาลกัวลาลัมเปอร์ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการยืนยันการติดเชื้อ MERS-CoV มีประวัติสัมผัสอูฐและคัมมอฐูดิบในช่วง 14 วันก่อนป่วย ขณะนี้ผู้ป่วยอาการทรงตัว และถูกส่งมารักษาตัวที่โรงพยาบาล Sungai Buloh ประเทศมาเลเซีย

รูปที่ 1 จำนวนหัวสัตว์พบเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า และผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้า ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2546-2560

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยพิษสุนัขบ้า และจำนวนหัวสัตว์พบเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า จำแนกตามจังหวัดที่มีความเสี่ยงจากหัวสัตว์บวกที่เพิ่มขึ้น ปี พ.ศ. 2558-2560

จังหวัด	หัวสัตว์บวก ในปี พ.ศ.			รวม	ผู้ป่วยพิษสุนัขบ้า ในปี พ.ศ.		
	2558	2559	2560		2558	2559	2560
ร้อยเอ็ด	2	9	97	108			1
อุบลราชธานี	17	44	43	104			1
บุรีรัมย์	4	36	55	95			1
ศรีสะเกษ	13	23	39	75	2	1	
สุรินทร์	4	26	33	63			1
กาฬสินธุ์	20	25	33	78			
ยโสธร	0	35	39	74			
มหาสารคาม	15	9	29	53			
มุกดาหาร	0	15	36	51			

*****

รณรงค์กำจัด ยุงลาย ด้วยมาตรการ 3 เก็บ 3 โรค

เก็บบ้าน | เก็บขยะ | เก็บน้ำ

- โรคไข้เลือดออก
- โรคติดเชื้อไวรัสซิกา
- โรคไข้ปวดข้อยุงลาย

วันนี้คุณเก็บขยะและกำจัดลูกน้ำยุงลายในบ้านแล้วหรือยัง?

เก็บบ้าน
เก็บบ้านให้ปลอดโปร่ง เพื่อไม่ให้ยุงลายเกาะพัก

เก็บขยะ
เก็บขยะเศษภาชนะ ที่อาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ ยุงลายได้

เก็บน้ำ
เก็บน้ำให้มิดชิด ปิดฝาภาชนะ ภาชนะที่เปิดฝาไม่ได้ ก็ให้ปล่อยน้ำทิ้งหรือเปลี่ยนน้ำเป็นประจำทุกสัปดาห์ หรือปล่อยปลาหางนกยูงกินลูกน้ำ

ร่วมกันเก็บบ้าน เก็บขยะ เก็บน้ำ และกำจัดลูกน้ำยุงลาย เพื่อป้องกันโรคอันเกิดจากยุงลายต่อเนื่องทุกสัปดาห์

3 เก็บ เก็บบ้าน เก็บขยะ เก็บน้ำ

3 โรค โรคไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกา โรคไข้ปวดข้อยุงลาย

สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข www.thaiibd.or.th

